

คู่มือ

การใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

คำนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์พร้อมนั้นมีองค์ประกอบหลายประการ การให้คำปรึกษาวิชาการเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมและถือเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาของนิสิตนักศึกษาตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะหน่วยงานกลางระดับนโยบายด้านการอุดมศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี จึงได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ และศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ เป็นผู้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทั้ง 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 4) กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และ 5) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอขอบพระคุณผู้วิจัยที่ได้กรุณาทำงานวิจัยดังกล่าว เพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตนักศึกษาในการศึกษาเล่าเรียนและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ “คู่มือการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

(นายสุเมธ แหม่นุ่น)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คำนำของผู้วิจัย

ประเทศไทยได้ทำการปฏิรูปการศึกษามาแล้วหลายครั้งเพื่อให้ได้การศึกษาที่มีคุณภาพดี ปัจจัยที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย การจัดการสอนของผู้สอนและความพร้อมในการเรียนของผู้เรียน การศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ผู้เรียนส่วนมากเป็นวัยรุ่นตอนปลายหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยมีอายุระหว่าง 16-21 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น แต่มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตน้อย เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จึงมักมีปัญหาหลายประการทั้งปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมและปัญหาการเรียน ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก ปัญหาของนิสิตนักศึกษาที่มีผลต่อ สุขภาพจิตและสมาธิในการศึกษา ถ้านิสิตนักศึกษามีปัญหามากย่อมส่งผลทำให้สุขภาพจิตไม่ดี และมีสมาธิในการเรียนน้อยลง จึงทำให้ผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาจำนวนมากตกต่ำ ทำให้นิสิต นักศึกษากลุ่มนี้อยู่ในสถานภาพรอพินิจ (On probation) นิสิตนักศึกษาจำนวนไม่น้อยถูกคัดชื่อออก เนื่องจากผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดการสูญเสียทางการศึกษาเป็นอันมาก ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปในทุกประเทศจึงได้จัดให้มีระบบ การให้คำปรึกษาวิชาการ เพื่อช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหของนิสิตนักศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ นิสิตนักศึกษา มีความพร้อมในการศึกษา และทำให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น

เนื่องจากสภาพสังคม การศึกษาและความเจริญทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้พัฒนามากขึ้น จึงทำให้ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ที่ศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ ได้ทำการวิจัยและพัฒนาขึ้นในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นเวลา ประมาณ 22 ปีมาแล้วไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ในปัจจุบัน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์ และ ศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ เป็นผู้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทั้ง 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 4) กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา เอกชน 5) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน จึงเป็นโครงการวิจัย 5 โครงการ หนังสือเล่มนี้เป็นผลผลิตต่อเนื่อง จากผลงานวิจัยของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้วิจัยหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อใช้พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีให้ได้ผลดี ซึ่งจะ ทำให้การผลิตบัณฑิตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์
หัวหน้าโครงการ

คำชี้แจง
การใช้คู่มือระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

เนื่องจากรายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีรายละเอียดมาก มีจำนวนมากถึง 456 หน้าจึงไม่เหมาะสมที่จะนำผลการวิจัยไปให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งใช้ และเพื่อให้การใช้ผลการวิจัยโครงการนี้เกิดประโยชน์สูงสุด คณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำคู่มือการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ เล่มนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการสามารถใช้ระบบได้อย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลักของการใช้คู่มือเล่มนี้ ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดี คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

ขั้นตอนการใช้คู่มือ

1. ศึกษารายละเอียดของคู่มือ
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการดำเนินการตามคู่มือตั้งแต่วันที่ 16 เป็นต้นไป
3. คณบดีดำเนินการ ข้อ 3.2.1.3 หน้า 6 และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ
4. คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 17 เป็นต้นไป
5. คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะดำเนินการตั้งแต่วันที่ 18 เป็นต้นไป

สารบัญ

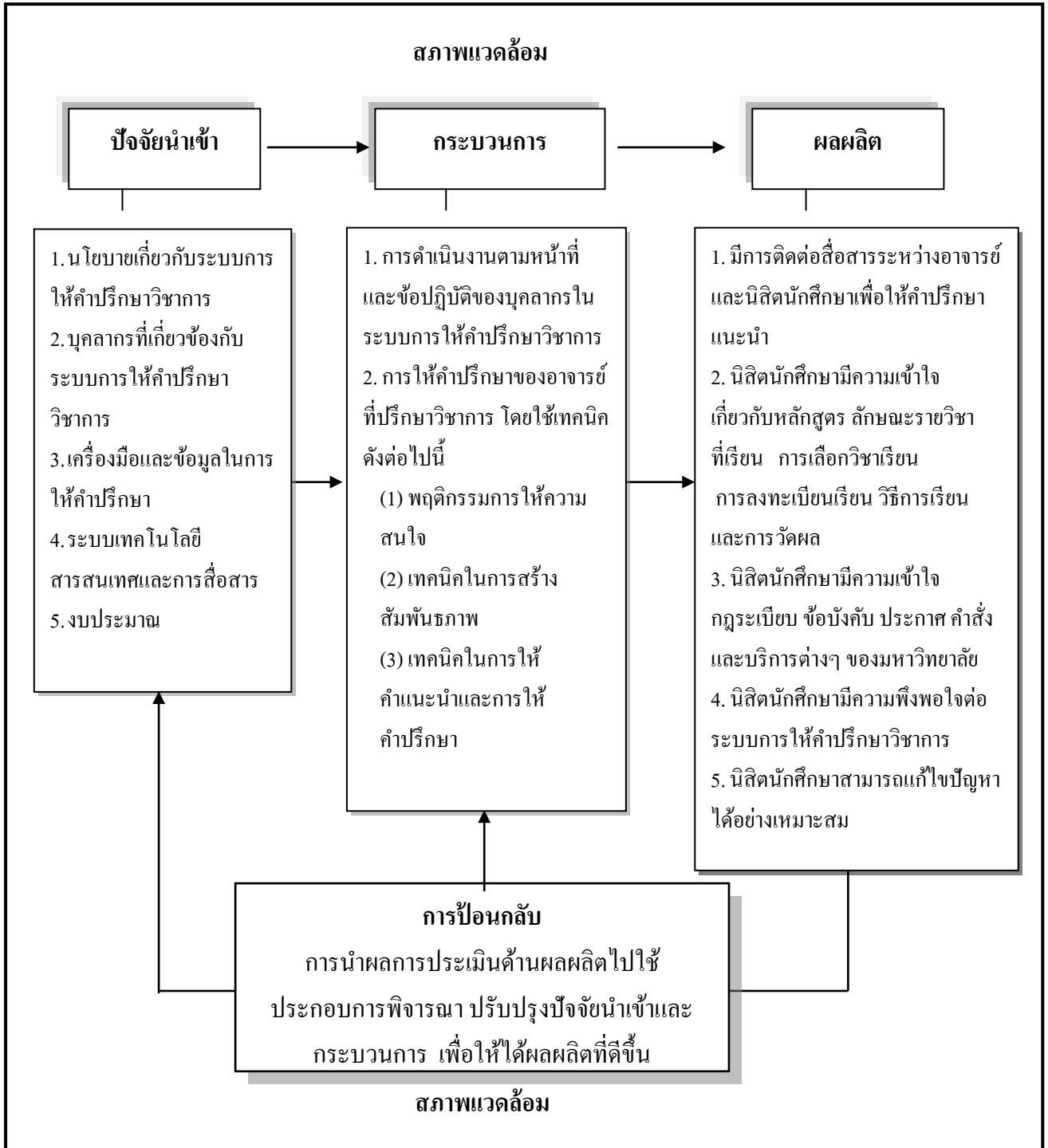
	หน้า
คำนำ	i
คำนำของผู้วิจัย	ii
คำชี้แจงการใช้คู่มือระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	iii
สารบัญ	iv
สารบัญภาพ	v
ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	1
วัตถุประสงค์ของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี	2
องค์ประกอบของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี	2
ปัจจัยนำเข้า	2
นโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	2
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	2
งบประมาณในการดำเนินงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	4
เครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการ	4
ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	5
กระบวนการ	5
การดำเนินงานตามหน้าที่ของบุคลากรในระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	5
การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	12
ผลผลิต	14
การป้อนกลับ	14
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 การนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้	15
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างกรอบการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	23
ภาคผนวก 3 ตัวอย่างเครื่องมือการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	33
ภาคผนวก 4 ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ และหน้าเว็บไซต์ ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	54

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	1
2 โครงสร้างการบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	12

1. ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

2. วัตถุประสงค์ของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

2.1 เพื่อให้เกิดกระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับนิสิตนักศึกษา สร้างความอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งพร้อมจะช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา

2.2 เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร ลักษณะรายวิชาที่เรียน การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนและการวัดผล ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสามารถศึกษาจนสำเร็จครบตามหลักสูตร

2.3 เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจ กฎระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และบริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2.4 เพื่อช่วยส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้สามารถพัฒนาการดำเนินชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3. องค์ประกอบของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

3.1. ปัจจัยนำเข้า

3.1.1 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

3.1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ประกอบด้วย

- (1) คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย
- (2) คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ
- (3) อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

3.1.2.1 คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (1) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานกรรมการ
- (2) ผู้อำนวยการสำนักบริการคอมพิวเตอร์
- (3) รองคณบดีฝ่ายวิชาการทุกคณะ
- (4) ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา
- (5) ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.1.2.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

- (1) คณบดี เป็นที่ปรึกษา
- (2) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานกรรมการ

(3) หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าสาขาวิชาทุกภาควิชาหรือสาขา

(4) หัวหน้างานบริการการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.1.2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี มีดังนี้

3.1.2.3.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

(1) มีมนุษยสัมพันธ์

(2) มีความรับผิดชอบ

(3) ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

(4) มีความจริงใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

(5) มีความเมตตากรุณา

(6) ใฝ่ต่อการรับรู้และเข้าใจความรู้ลึกของนิสิตนักศึกษา

(7) มีความประพฤติเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต

นักศึกษา

(8) พร้อมอุทิศเวลาให้กับนิสิตนักศึกษา

(9) มีความคิดในเชิงบวก

3.1.2.3.2 คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ

(1) มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์

(2) มีความสามารถในการสื่อสาร

(3) มีความรู้เรื่องกระบวนการให้คำปรึกษา เข้าใจแนวคิด

และมีทักษะในการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา

(4) มีความรู้และความเข้าใจธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา

(5) มีความสามารถในการดูแลให้ความช่วยเหลือแก่นิสิต

นักศึกษาเมื่อมีปัญหา

(6) มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสารทันยุคสมัย

(7) มีความรู้และความเข้าใจสภาพสังคมเศรษฐกิจ

วัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง

(8) มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตรและ
การลงทะเบียนเรียนของนิสิตนักศึกษา

3.1.2.4 จรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

- (1) คำนึงถึงสวัสดิภาพและสิทธิประโยชน์ของนิสิตนักศึกษา
- (2) รักษาความลับของนิสิตนักศึกษา
- (3) พยายามช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาจนสุดความสามารถ หากมี
ปัญหาใดที่เกินความสามารถที่จะช่วยเหลือได้ ก็ควรดำเนินการส่งต่อนิสิตนักศึกษาไปรับบริการ
จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นโดยตรง
- (4) ไม่วิพากษ์วิจารณ์บุคคลหรือมหาวิทยาลัยให้นิสิตนักศึกษาฟัง
ในทางที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่บุคคลหรือมหาวิทยาลัย
- (5) เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่เหมาะสมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพในสาขาที่
ตนสอนและมีศีลธรรมจรรยาที่ดีงาม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา
- (6) ปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นิสิตนักศึกษาใน
ความดูแลทุกคนด้วยความเสมอภาค
- (7) ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และ
ประเทศชาติ

3.1.3 งบประมาณในการดำเนินงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

- (1) มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้
คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย
- (2) คณะจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้
คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

3.1.4 เครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

- (1) ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย
- (2) คู่มือการใช้บริการการศึกษาผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต
- (3) คู่มือนิสิตนักศึกษา
- (4) หลักสูตรของคณะที่นิสิตนักศึกษาสังกัด
- (5) คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา
- (6) แฟ้มทะเบียนสะสมของนิสิตนักศึกษา

ตั้งอยู่

- (7) แบบฟอร์มและคำร้องต่างๆ
- (8) ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา
- (9) ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา
- (10) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่ นิสิตนักศึกษา
- (11) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและชุมชนที่มหาวิทยาลัย
- (12) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสาขาที่อาจารย์สอน
- (13) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

3.1.5 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (1) มีเว็บไซต์ ของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย เครื่องมือ ข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการ และการจัดการความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการ
- (2) มีระบบสารสนเทศของนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล
- (3) มีระบบสารสนเทศการให้คำปรึกษาวิชาการ

3.2 กระบวนการ

3.2.1 การดำเนินงานตามหน้าที่ของบุคลากรในระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

3.2.1.1 หน้าที่ของอธิการบดี

- (1) กำหนดนโยบายให้ทุกคณะนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีไปดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ
- (2) แต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย
- (3) ให้ความสำคัญและสนับสนุนคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย
- (4) สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ สำหรับการดำเนินงานและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ให้ประสบความสำเร็จ

3.2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ได้แก่

- (1) พัฒนาระบบและดำเนินการตามระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย (ดูคู่มือการนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้ในภาคผนวก 1)
- (2) จัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีและแบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ดูตัวอย่างแบบฟอร์มในภาคผนวก 4)
- (3) ประสานงานและผลักดันให้เกิดการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ
- (4) ประสานงานให้การอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นส่วนหนึ่งของการปฐมนิเทศณาจารย์ใหม่ทุกครั้ง
- (5) ประชาสัมพันธ์ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย (ดูตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ในภาคผนวก 4)
- (6) ประสานงานให้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน
- (7) จัดให้มีการประเมินผลระบบงานการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นประจำทุกปีการศึกษา (ดูตัวอย่างกรอบการประเมินในภาคผนวก 2 และตัวอย่างเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก 3)
- (8) นำผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการมาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการของมหาวิทยาลัย
- (9) แจ้งผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของแต่ละคณะให้คณบดีทราบและปรับปรุงการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ

3.2.1.3 หน้าที่ของคณบดี

- (1) นำนโยบายเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการมาปฏิบัติ
- (2) แต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ
- (3) ให้ความสำคัญและสนับสนุนระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ

(4) สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) จัดสรรงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการ
การให้คำปรึกษาของคณะอย่างเพียงพอ

3.2.14 หน้าที่ของคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

(1) นำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีมาดำเนินการ
(2) จัดสัมมนาหรือฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญา
ตรีของคณะ ให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจน
เทคนิคและทักษะในการให้คำปรึกษา รวมทั้งทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร

(3) จัดหาเครื่องมือเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษา
วิชาการระดับปริญญาตรี

(4) ประสานงานกับหัวหน้าภาควิชาเพื่อจัดนิสิตนักศึกษาให้อาจารย์
ที่ปรึกษาวิชาการดูแลรับผิดชอบกลุ่มละประมาณ 30 คนและเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
ต่อคณะบดี

(5) จัดให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
ภายหลังการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่

(6) เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ

(7) ศึกษาปัญหาที่ทำให้นิสิตนักศึกษาจำนวนมากมีผลการเรียนตกต่ำ
และหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(8) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของคณะ

(9) นำผลการประเมินระบบงานการให้คำปรึกษาวิชาการ และปัญหา
อุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะให้มี
ประสิทธิภาพ

(10) ส่งเสริมระบบพี่ช่วยน้องและเพื่อนช่วยเพื่อนให้เป็นผู้ช่วย
อาจารย์ ที่ปรึกษา

3.2.1.5 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

3.2.1.5.1 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทั่วไป

- (1) ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยเพื่อดูแลช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบ
- (2) ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา
- (3) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบในฐานะครูกับศิษย์
- (4) พิจารณาคำร้องต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทันเวลา
- (5) ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาการ เพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในกรณีที่มีปัญหา
- (6) ติดต่อกับนิสิตนักศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (7) เก็บข้อมูลที่สำคัญของนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบไว้เป็นความลับ
- (8) ให้การรับรองนิสิตนักศึกษา เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการ นำเอกสารไปแสดงแก่ผู้อื่น เช่น การศึกษาต่อ การขอรับทุนการศึกษา เป็นต้น
- (9) จัดทำระเบียบนสสมของนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบ (ดูตัวอย่างระเบียบนสสมในภาคผนวก 4)
- (10) ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการ ระดับคณะ
- (11) พิจารณาตัดเตือนนิสิตนักศึกษาที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม หรือแต่งกายไม่เรียบร้อย
- (12) ประสานงานกับผู้ปกครองนิสิตนักศึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหา
- (13) ติดตามนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบที่ขาดเรียน หรือมีปัญหาอื่นๆ

3. 2.1.5.2 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ

- (1) ให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาในการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับ กฏระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร และวิธีการศึกษา
- (2) ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวกับ กฏ ระเบียบและข้อบังคับที่สำคัญมากซึ่งอาจทำให้นิสิตนักศึกษาต้องถูกลงโทษทางวินัย
- (3) ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาโดยใช้ข้อมูลภูมิหลัง ความสนใจและความสามารถของนิสิตนักศึกษาเพื่อการวางแผนประกอบอาชีพและแผนการศึกษา
- (4) ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับแผนการศึกษาของนิสิตนักศึกษาและเป็นไปตามหลักสูตร
- (5) วิเคราะห์ผลการเรียนและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการ ลงทะเบียนเรียนให้เหมาะสมกับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตนักศึกษา
- (6) ควบคุมการลงทะเบียนเรียนของนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- (7) ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในการเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน
- (8) ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในการเลือกวิชาเอก-โท
- (9) ให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการ ค้นคว้า
- (10) ให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิดแก่นิสิตนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00
- (11) ให้คำปรึกษาแนะนำหรือช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านการเรียน
- (12) ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี
- (13) ให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาให้ตรวจสอบการเรียน รายวิชาของนิสิตนักศึกษาให้ครบหลักสูตร

3.2.1.5.3 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาบัณฑิตศึกษา

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริการต่างๆ ในมหาวิทยาลัย และชุมชน
- (2) ให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตหากมีปัญหาใดที่เกินความสามารถที่จะช่วยเหลือได้ ก็ควรส่งต่อนิสิตนักศึกษาไปรับบริการจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นโดยตรง
- (3) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย
- (4) ให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย
- (5) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
- (6) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา

3.2.1.6 ข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

- (1) ศึกษาข้อมูลที่สำคัญ เช่น กฎระเบียบ หลักสูตร วิธีดำเนินการและบริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
- (2) สนใจติดตามข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษา
- (3) พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการทั้งด้านบุคลิกภาพและด้านความรู้ความสามารถ
- (4) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
- (5) กำหนดเวลาและวิธีการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอรับคำปรึกษา
- (6) ประชุมนิสิตนักศึกษาในความดูแลภาคการศึกษาละ 2-4 ครั้ง (ดูคู่มือในการนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้ในภาคผนวก 1)
- (7) เขียนบันทึกการให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตนักศึกษาโดยใช้แบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัย/คณะ จัดทำขึ้น (ดูตัวอย่างแบบฟอร์มในภาคผนวก 4)
- (8) รายงานผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาของนิสิตนักศึกษาต่อคณบดีเมื่อสิ้นภาคการศึกษา (ดูตัวอย่างแบบฟอร์มในภาคผนวก 4)
- (9) ปฏิบัติให้ครบถ้วนตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

3.2.1.7 ข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการ มีดังนี้

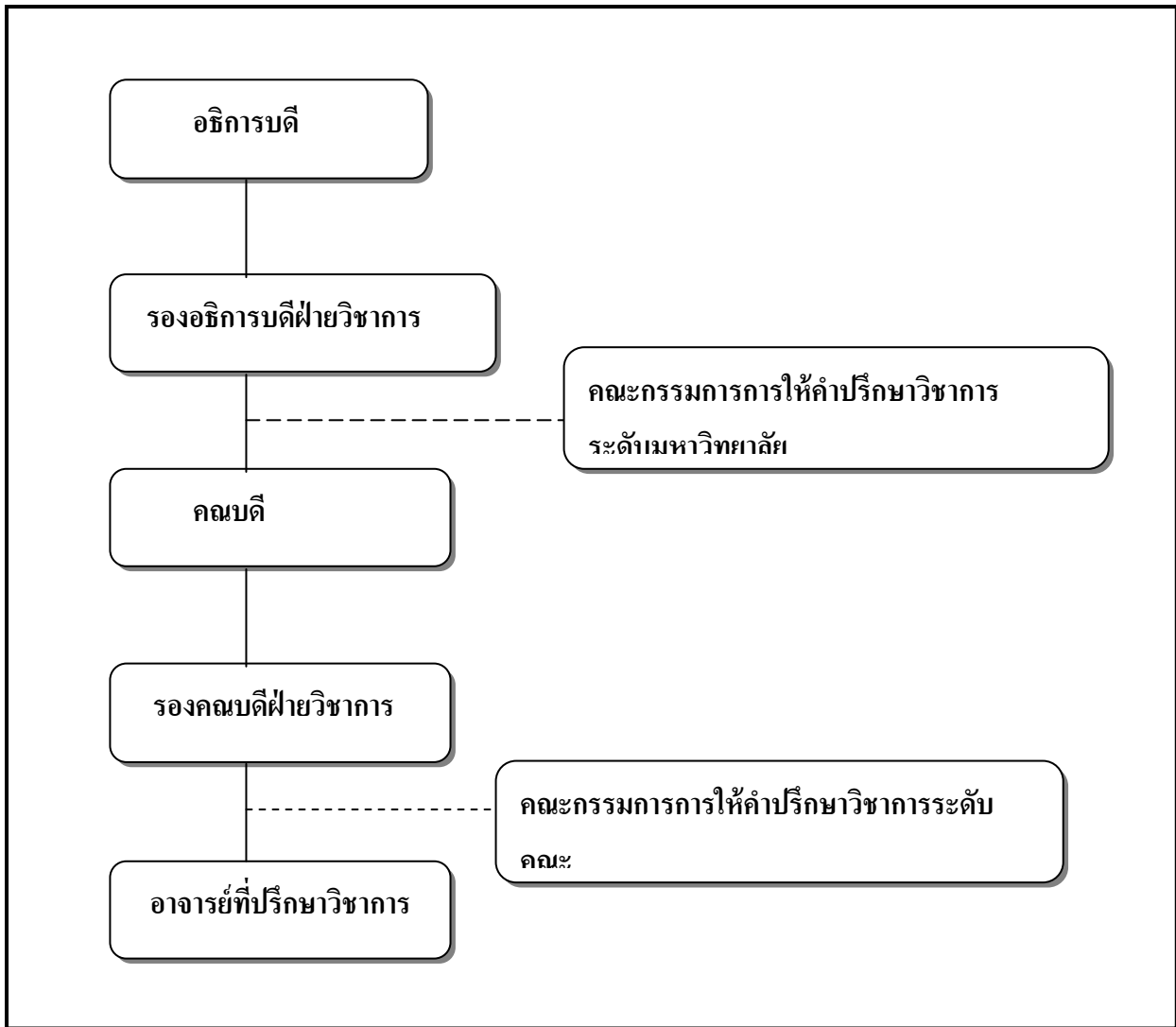
- (1) ศึกษาข้อมูลที่สำคัญและปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับของ คณะและของมหาวิทยาลัย
- (2) เข้าร่วมกิจกรรมที่คณะและที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น
- (3) เข้าร่วมชมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดไว้ แต่เมื่อมีปัญหาเร่งด่วนก็สามารถนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้
- (4) ปฏิบัติตามแผนการศึกษาที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้ ร่วมกันกำหนดขึ้น
- (5) ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย คือ ความสำเร็จการศึกษา
- (6) ช่วยเหลือและประสานงานให้เพื่อนนิสิตนักศึกษาได้รับ คำปรึกษาทางวิชาการอย่างถูกต้อง

3.2.1.8 การประเมินระบบการให้คำปรึกษาโดยใช้ CIPP Model

- (1) การประเมินสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญมา กำหนด วัตถุประสงค์ ของระบบการให้คำปรึกษาว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดกับมหาวิทยาลัย
- (2) การประเมินปัจจัยนำเข้าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจต่อ ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ
- (3) การประเมินกระบวนการเพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย ของการ ดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ
- (4) การประเมินผลที่เกิดจากระบบการให้คำปรึกษาเพื่อดูว่าผลที่ เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามระบบการให้คำปรึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

3.2.1.9 โครงสร้างการบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

จากการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของระบบการให้ คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีแสดงให้เห็นว่า การบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ดังกล่าว เกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ดังนั้นจึงสามารถ กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

3.2.2 การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้

3.2.2.1 พฤติกรรมการให้ความสนใจ มีดังนี้

- (1) การประสานสายตาค
- (2) การแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาโดยใช้ลักษณะ
ทำทางที่เหมาะสม
- (3) การตอบสนองต่อการพูดของนิสิตนักศึกษาและความตั้งใจที่จะแก้ปัญหา
- (4) การสร้างจุดมุ่งหมายและการพัฒนาข้อผูกพันของการให้คำปรึกษา
- (5) การสะท้อนความรู้สึกรู้สึกและเข้าใจความรู้สึก
- (6) การใช้ความเงียบเพื่อการฟัง
- (7) การแสดงออกทางสีหน้า ลักษณะทำทางที่แสดงออกทางร่างกาย
น้ำเสียง จังหวะของการหายใจ

3.2.2.2 เทคนิคในการสร้างสัมพันธภาพ มีดังนี้

- (1) สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส
- (2) ให้ความสนใจแก่นิสิตนักศึกษา
- (3) ให้ความเมตตากรุณาแก่นิสิตนักศึกษา
- (4) แสดงความจริงใจเมื่อนิสิตนักศึกษามาขอรับคำปรึกษา
- (5) ยอมรับในคุณค่าและความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (6) พยายามทำความเข้าใจทั้งความรู้สึก ปัญหาและความต้องการของนิสิตนักศึกษา
- (7) ให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาด้วยความเต็มใจ

3.2.2.3 เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้คำปรึกษา มีดังนี้

(1) การให้คำแนะนำ (Advising) เป็นวิธีที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษามากที่สุด สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำนิสิตนักศึกษา มักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่ใช้กันอยู่เป็นประจำ เช่น การลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม-ถอนวิชาเรียนหรือปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะและประสบการณ์มากกว่าสามารถช่วยนักศึกษาได้

(2) การให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อมและปัญหาที่เผชิญอยู่และสามารถใช้ความเข้าใจดังกล่าว มาแก้ปัญหาหรือตัดสินใจเลือกเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง ดังนั้นเทคนิคในการให้คำปรึกษาที่สำคัญที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบ มีดังนี้

(2.1) การฟัง (Listening) เป็นการแสดงความสนใจต่อนิสิตนักศึกษา โดยใช้สายตาสังเกตท่าทางและพฤติกรรม เพื่อให้ทราบว่าอะไรเกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษา เทคนิคการฟังนี้ประกอบด้วยการใส่ใจ ซึ่งมีพฤติกรรมที่ประกอบด้วยการประสานสายตากรวางท่าทางอย่างสบาย การใช้มือประกอบการพูด ที่แสดงถึงความสนใจต่อนิสิตนักศึกษา ในการฟังนี้ บางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาอาจสะท้อนข้อความหรือตีความให้กระจ่างชัดหรือถามคำถามเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของนิสิตนักศึกษา

(2.2) การนำ (Leading) เป็นการกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาได้สำรวจและกล้าแสดงออกถึงความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม หรือการกระทำของตน

(2.3) การเรียบเรียงคำพูดใหม่ (Paraphrasing) เป็นการตรวจสอบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเข้าใจนิสิตนักศึกษาในสิ่งที่เขาต้องการ

(2.4) การสะท้อนกลับ (Reflecting) เป็นการช่วยทำให้นักศึกษานักศึกษาเข้าใจตนเอง เกี่ยวกับความรู้สึก ประสบการณ์ หรือปัญหาได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

(2.5) การเผชิญหน้า (Confrontation) เป็นเทคนิคที่อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ในกรณีที่พบว่านักศึกษามีความขัดแย้งกัน ในความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม โดยการนำความขัดแย้งมานำเสนอในรูปประโยคบอกเล่า และจะใช้คำว่า “และ” เชื่อมระหว่างความขัดแย้ง 2 ประเด็น โดยห้ามใช้คำว่า “แต่” เชื่อมโดยเด็ดขาดเพราะจะเป็นการตำหนิ

(2.6) การตั้งคำถาม (Questioning) อาจารย์ที่ปรึกษาควรใช้คำถามที่เหมาะสมและใช้คำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่แน่ชัด โดยมีจุดมุ่งหมายจะสร้างความเข้าใจในแง่มุมต่างๆของนิสิตนักศึกษา

(2.7) การตีความ (Interpretation) เป็นกระบวนการที่อาจารย์ที่ปรึกษาอธิบายความหมายของเหตุการณ์ให้นักศึกษานิสิตนักศึกษาได้เข้าใจปัญหาของตนเอง ในด้านอื่นที่อาจยังไม่ได้มองมาก่อน และช่วยให้นักศึกษานิสิตนักศึกษาได้เข้าใจถึงปัญหาของตนเองให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

(2.8) การสรุป (Summarizing) เป็นเทคนิคที่อาจารย์ที่ปรึกษาใช้เพื่อสรุปเรื่องราวต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาอันเนื่องมาจากความรู้สึกที่สับสน เพราะมีเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นปัญหามากมาย หรือสามารถใช้ในการสรุปในโอกาสที่จะสิ้นสุดการให้คำปรึกษา

(2.9) การให้ข้อมูล (Information) เป็นการให้ข้อมูลด้านการศึกษาอาชีพและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อให้นักศึกษานิสิตนักศึกษาสามารถตัดสินใจหรือเห็นช่องทางในการแก้ปัญหา

(2.10) การให้กำลังใจ (Encouragement) เป็นการพูดเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักศึกษานิสิตนักศึกษา กล้าสู้ปัญหา เกิดความมั่นใจ และพร้อมที่จะแก้ไขปัญหา

(2.11) การเสนอแนะ (Suggestion) เป็นการเสนอความคิดเห็นที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษานิสิตนักศึกษาได้ใช้เหตุผลในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

3.3 ผลผลิต คือ ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ได้แก่ มีการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจหลักสูตรลักษณะรายวิชาที่เรียน การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนและการวัดผล นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ นิสิตนักศึกษามีความสามารถพัฒนาการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3.4 การป้อนกลับ คือ การนำผลการประเมินด้านผลผลิตไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น

ภาคผนวก 1

การนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

การนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้

หลักการ

เหตุผลที่ผู้วิจัยต้องเปลี่ยนชื่อเรื่องจากเดิมที่ใช้คำว่า “ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี” เป็น “ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี” มีดังนี้

1. ในการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาร่างระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้กำหนดชื่อเรื่องโดยใช้กิจกรรมที่ทำมากกว่าการกำหนดจากผู้ทำกิจกรรม โดยให้ใช้คำว่า “ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ” แทนคำว่า “ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ” เช่นเดียวกับที่โรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งที่ใช้คำว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน” โดยไม่ใช้คำว่า “ระบบอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียน” เป็นต้น

2. ในปัจจุบันหลายประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา เป็นต้น ก็ใช้คำว่า “ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ” (Academic Advising System) เช่นเดียวกัน (National Academic Advising Association, 2008)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาร่างระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการทั้ง 5 กลุ่ม จำนวน 21 คน จึงเห็นพ้องต้องกันว่าควรเปลี่ยนชื่อเรื่องจาก “ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ” เป็น “ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ”

การนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้มีขั้นตอนดังนี้

1. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ซึ่งรับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัยควรศึกษาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการให้เข้าใจอย่างชัดเจน

2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการนำเรื่องการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการบริหารมหาวิทยาลัย

3. เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารตามข้อ 2 ตกลงให้ทุกคณะนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้แล้ว รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการควรเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี ซึ่งประกอบด้วย

- (1) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานกรรมการ
- (2) ผู้อำนวยการสำนักบริการคอมพิวเตอร์
- (3) รองคณบดีฝ่ายวิชาการทุกคณะ
- (4) ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา

(5) ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ดังนี้

(1) พัฒนาระบบและดำเนินการตามระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

(2) จัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีและแบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) ประสานงานและผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

(4) ประสานงานให้การอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี เป็นส่วนหนึ่งของการปฐมนิเทศคณาจารย์ใหม่ทุกครั้ง

(5) ประชาสัมพันธ์ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

(6) ประสานงานให้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน

(7) จัดให้มีการประเมินผลระบบงานการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นประจำทุกปีการศึกษา

(8) นำผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษามาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการของมหาวิทยาลัย

(9) แจ้งผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของแต่ละคณะให้คณบดีทราบและปรับปรุงการดำเนินงานของการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ

4. คณบดีทุกคณะแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ ประกอบด้วย

(1) คณบดี เป็นที่ปรึกษา

(2) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานกรรมการ

(3) หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าสาขาวิชาทุกภาควิชาหรือสาขาวิชา

(4) หัวหน้างานบริการการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ มีหน้าที่ดังนี้

- (1) นำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีมาดำเนินการ
- (2) จัดสัมมนาหรือฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ ให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนเทคนิคและทักษะในการให้คำปรึกษา รวมทั้งทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร
- (3) จัดหาเครื่องมือเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
- (4) ประสานงานกับหัวหน้าภาควิชาเพื่อจัดนิสิตนักศึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการดูแลรับผิดชอบกลุ่มละประมาณ 30 คนและเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อคณบดี
- (5) จัดให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการภายหลังการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่
- (6) เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะ
- (7) ศึกษาปัญหาที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาจำนวนมากมีผลการเรียนตกต่ำและหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- (8) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของคณะ
- (9) นำผลการประเมินระบบงานการให้คำปรึกษาวิชาการ และปัญหาอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะให้มีประสิทธิภาพ
- (10) ส่งเสริมระบบพี่ช่วยน้องและเพื่อนช่วยเพื่อนให้เป็นผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา

5. คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยประชุม เพื่อดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ซึ่งในการประชุมเพื่อสร้างระบบฯ ในระยะแรกนั้นควรประชุมทุกสัปดาห์ เมื่อสร้างระบบเสร็จแล้วก็ควรประชุมเพื่อพัฒนาระบบฯ ภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง

6. คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะประชุมเพื่อดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ซึ่งควรประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยให้มีการแลกเปลี่ยนแนวทางการแก้ปัญหาให้แก่ นิสิตนักศึกษาระหว่างสาขาวิชา เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาผลการเรียนตกต่ำและปัญหาอื่นๆ ของนิสิตนักศึกษาในคณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การจัดสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของคณะควรจัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมีความรู้ทั้งหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา เทคนิคการให้คำปรึกษาและการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษาวิชาการ

8. การจัดสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามข้อ 7 โดยเฉพาะการจัดให้อาจารย์ที่ปรึกษา มีความสามารถใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาได้ตามระบบการให้คำปรึกษาวิชาการนั้น คณะควรใช้เวลาจัดสัมมนาเป็นเวลา 2-3 วัน

9. คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย ควรเสนอให้มหาวิทยาลัย กำหนดค่าน้ำหนักภาระงาน (Work Load) ในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ไว้ในแบบภาระงานขั้นต่ำสำหรับอาจารย์

11. ภายหลังจากการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการครบ 3 ปี มหาวิทยาลัยควรปรับเกณฑ์การประเมินจากระดับปานกลางถึงมากเป็นระดับมาก

12. การนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไปใช้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การให้ความสำคัญกับระบบ ของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยอันได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และคณบดี

การกำหนดเวลาให้นิสิตนักศึกษา มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของนิสิตนักศึกษามี 2 ลักษณะ คือ

1. เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับคำปรึกษาหรือให้พิจารณา คำร้องนั้น นิสิตนักศึกษาสามารถติดต่อขอเข้าพบอาจารย์ได้ตามเวลาหรือวิธีการที่อาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดไว้ แต่ถ้านิสิตนักศึกษามีเหตุเร่งด่วนก็สามารถติดต่ออาจารย์ได้ทุกเวลา

2. เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต้องการประชุมนิสิตนักศึกษาในความดูแลภาคเรียนละ 2-4 ครั้ง ซึ่งมีการกำหนดเวลาและกิจกรรมดังต่อไปนี้

การประชุมนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ภาคต้น 4 ครั้ง ไม่รวมที่นิสิตนักศึกษาขอเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา

ครั้งที่ 1 หลังการปฐมนิเทศ ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. แจกน้ำดื่ม
2. แจกเอกสารแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 ชื่อ-นามสกุล
 - 2.2 ห้องและอาคารที่ทำงาน
 - 2.3 หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail address)
 - 2.4 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา

3. ประชุมชี้แจง

3.1 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา (ที่สำคัญโดยสรุป)

3.2 ข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา

3.3 การติดต่อ/การกำหนดเวลาให้นิสิตนักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 การจัดการศึกษาของคณะ

3.5 ชีวิตความเป็นอยู่ภายใน/ภายนอกมหาวิทยาลัย

3.6 ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ข้อ (1) (2) (4) (8) และ

ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา ข้อ (1)-(5)

4. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับคำปรึกษาเป็นรายบุคคล

ครั้งที่ 2 ก่อนการลงทะเบียนเรียน ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. ชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารและขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน

2. ตรวจสอบเอกสารการลงทะเบียนเรียน

3. ลงนามในแบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน

4. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น การพัฒนานิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 3 ก่อนสอบกลางภาคการศึกษา ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนิสิตนักศึกษา

2. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ของนิสิต

นักศึกษา

3. แนะนำวิธีการเตรียมตัวสอบ

4. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับคำปรึกษาเป็นรายบุคคล

5. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น การพัฒนานิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 4 ก่อนสอบปลายภาคการศึกษา กิจกรรมเหมือนครั้งที่ 3

ภาคปลาย 3 ครั้ง (ไม่รวมที่นิสิตนักศึกษาขอเข้าพบ)

ครั้งที่ 1 ก่อนการลงทะเบียนเรียน ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา
2. สอบถามผลการเรียน ปัญหาการเรียนของนิสิตนักศึกษาและให้คำปรึกษา
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ข้อ (4) (5) (6) (10) (11)
4. ตรวจสอบเอกสารการลงทะเบียนเรียน
5. ลงนามในแบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน
6. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับการปรึกษาเป็นรายบุคคล
7. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น การพัฒนานิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 2 ก่อนสอบกลางภาคการศึกษา ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา
2. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียน
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ข้อ (11)
4. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับการปรึกษาเป็นรายบุคคล
5. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น การพัฒนานิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 3 ก่อนสอบปลายภาคการศึกษา ควรจัดกิจกรรมเหมือนครั้งที่ 2

การประชุมนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 (ภาคเรียนละ 2 ครั้งไม่รวมที่นิสิตนักศึกษาขอเข้าพบ)

ครั้งที่ 1 ก่อนการลงทะเบียนเรียน ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา
2. สอบถามผลการเรียน ปัญหาการเรียนของนิสิตนักศึกษาและให้คำปรึกษา
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ข้อ (4) (5) (6) (10) (11) (13)
4. ตรวจสอบเอกสารการลงทะเบียนเรียน

5. ลงนามในแบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน
6. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับการปรึกษาเป็นรายบุคคล
7. อื่น ๆ ที่เห็นสมควร

ครั้งที่ 2 หลังสอบกลางภาคการศึกษา ควรจัดกิจกรรมดังนี้

นักศึกษา

ให้คำปรึกษา

1. สอบถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ของนิสิต
2. สอบถามการทำข้อสอบกลางภาคเรียน ปัญหาการเรียนและให้คำปรึกษา
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ข้อ (10) (11)
4. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาขอรับการปรึกษาเป็นรายบุคคล
5. กิจกรรมอื่น ๆ ที่เห็นสมควร

ภาคผนวก 2

ตัวอย่างกรอบการประเมิน
ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ตัวอย่างกรอบการประเมิน
ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ตารางที่ 1 กรอบการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านบริบท

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
การให้ความสำคัญแก่ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	1. มีการกำหนดนโยบายให้ทุกคณะมีระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	คำสั่งแต่งตั้ง	การบันทึก	ไม่ให้ความสำคัญ หมายถึง ไม่มีการกำหนดนโยบายให้ทุกคณะมีระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ให้ความสำคัญ หมายถึง มีการกำหนดนโยบายให้ทุกคณะมีระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ
	2. มีการกำหนดค่าน้ำหนักภาระงานสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	เอกสารการกำหนดภาระงานของอาจารย์	การบันทึก	ไม่ให้ความสำคัญ หมายถึง ไม่มีการกำหนดค่าน้ำหนักภาระงานสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ให้ความสำคัญ หมายถึง มีการกำหนดค่าน้ำหนักภาระงานสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
	3. การบรรจุระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไว้เป็นดัชนีประกันคุณภาพภายใน	คู่มือการประกันคุณภาพภายใน	การบันทึก	ไม่ให้ความสำคัญ หมายถึง ไม่มีการบรรจุระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไว้เป็นดัชนีประกันคุณภาพภายใน ให้ความสำคัญ หมายถึง มีการบรรจุระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไว้เป็นดัชนีประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 2 กรอบการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านปัจจัยนำเข้า

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	1.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย	คำสั่งแต่งตั้ง	การบันทึก	<p>ไม่มีการกำหนด หมายถึง ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย</p> <p>มีการกำหนด หมายถึง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย</p>
	1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ	คำสั่งแต่งตั้ง	การบันทึก	<p>ไม่มีการกำหนด หมายถึง ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ</p> <p>มีการกำหนด หมายถึง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ</p>
	1.3 มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	คำสั่งแต่งตั้ง	การบันทึก	<p>ไม่มีการกำหนด หมายถึง ไม่มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ</p> <p>มีการกำหนด หมายถึง มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ</p>
2. ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	สัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา	คำสั่งแต่งตั้ง	การบันทึก	<p>ไม่เพียงพอ หมายถึง สัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา มากกว่า 1:30</p> <p>เพียงพอ หมายถึง สัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา ไม่เกิน 1:30</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. ความเหมาะสมของบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	ระดับความเหมาะสมของบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	นิสิตนักศึกษา	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าเหมาะสมระดับปานกลางถึงมาก
4. ความเหมาะสมของความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	ระดับความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าเหมาะสมระดับปานกลางถึงมาก
5. ความเหมาะสมของงบประมาณ	5.1 ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบ การให้คำปรึกษาวิชาการในมหาวิทยาลัย	คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย	การสัมภาษณ์	ไม่เหมาะสม หมายถึง "ได้รับการจัดสรรงบประมาณระดับมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ หรือไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เหมาะสม หมายถึง "ได้รับการจัดสรรงบประมาณระดับมหาวิทยาลัยเพียงพอต่อการดำเนินงาน
	5.2 ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในระดับคณะ	คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ	การสัมภาษณ์	ไม่เหมาะสม หมายถึง "ได้รับการจัดสรรงบประมาณระดับคณะไม่เพียงพอ หรือไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เหมาะสม หมายถึง "ได้รับการจัดสรรงบประมาณระดับคณะเพียงพอต่อการดำเนินงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
6. ความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการ	6.1 ความครบถ้วนของเครื่องมือในการให้คำปรึกษา	เอกสารที่เป็นเครื่องมือ	การบันทึก	<p>ไม่มีความพร้อม หมายถึง ไม่มีเครื่องมือ</p> <p>ความพร้อมระดับน้อย หมายถึง มีจำนวนเครื่องมือ น้อยกว่า 3 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับปานกลาง หมายถึง มีจำนวนเครื่องมือ 3-4 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับมาก หมายถึง มีจำนวนเครื่องมือ มากกว่า 4 รายการ</p>
	6.2 ความครบถ้วนของข้อมูลในการให้คำปรึกษา	เอกสารที่เป็นข้อมูล	การบันทึก	<p>ไม่มีความพร้อม หมายถึง ไม่มีข้อมูล</p> <p>ความพร้อมระดับน้อย หมายถึง มีจำนวนข้อมูล น้อยกว่า 3 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับปานกลาง หมายถึง มีจำนวนข้อมูล 3-4 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับมาก หมายถึง มีจำนวนข้อมูล มากกว่า 4 รายการ</p>
7. ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	7.1 ความครบถ้วนของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รวม 3 รายการ)	ผู้รับผิดชอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	การสัมภาษณ์และการสังเกต	<p>ไม่มีความพร้อม หมายถึง ไม่มีระบบ</p> <p>ความพร้อมระดับน้อย หมายถึง มีจำนวนระบบเพียง 1 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับปานกลาง หมายถึง มีจำนวนระบบ 2 รายการ</p> <p>ความพร้อมระดับมาก หมายถึง มีจำนวนระบบ 3 รายการ</p>
	7.2 ความเพียงพอของอุปกรณ์เพื่อใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษา	1.คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ 2. นิสิตนักศึกษา	1. การสัมภาษณ์ 2. การส่งแบบสอบถาม	<p>ไม่มีความพร้อม หมายถึง ไม่มีอุปกรณ์</p> <p>ความพร้อมระดับน้อย หมายถึง มีอุปกรณ์แต่ไม่เพียงพอ</p> <p>ความพร้อมระดับมาก หมายถึง มีอุปกรณ์และเพียงพอ</p>

ตารางที่ 3 กรอบการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านกระบวนการ

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	1.1 ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของอธิการบดีเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	ประธาน คณะกรรมการ การให้คำปรึกษา วิชาการระดับ มหาวิทยาลัย	การสัมภาษณ์	<p>ไม่มีการดำเนินงาน หมายถึง อธิการบดีไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ</p> <p>การดำเนินงานระดับน้อย หมายถึง อธิการบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ น้อยกว่า 2 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับปานกลาง หมายถึง อธิการบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ จำนวน 2-3 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับมาก หมายถึง อธิการบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ มากกว่า 3 รายการ</p>
	1.2 ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย	คณะกรรมการ การให้คำปรึกษา วิชาการระดับ มหาวิทยาลัย	การสัมภาษณ์	<p>ไม่มีการดำเนินงาน หมายถึง คณะกรรมการฯระดับมหาวิทยาลัยไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ</p> <p>การดำเนินงานระดับน้อย หมายถึง คณะกรรมการฯระดับมหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ น้อยกว่า 4 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับปานกลาง หมายถึง คณะกรรมการฯระดับมหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ จำนวน 4-6 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับมาก หมายถึง คณะกรรมการฯระดับมหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ มากกว่า 6 รายการ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	1.3 ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณบดีเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	ประธาน คณะกรรมการ การให้คำปรึกษา วิชาการระดับคณะ	การสัมภาษณ์	<p>ไม่มีการดำเนินงาน หมายถึง คณบดีไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ</p> <p>การดำเนินงานระดับน้อย หมายถึง คณบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ น้อยกว่า 2 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับปานกลาง หมายถึง คณบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ จำนวน 2-3 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับมาก หมายถึง คณบดีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ มากกว่า 3 รายการ</p>
	1.4 ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ	คณะกรรมการ การให้คำปรึกษา วิชาการระดับคณะ	การสัมภาษณ์	<p>ไม่มีการดำเนินงาน หมายถึง คณะกรรมการฯระดับคณะไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ</p> <p>การดำเนินงานระดับน้อย หมายถึง คณะกรรมการฯระดับคณะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ น้อยกว่า 4 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับปานกลาง หมายถึง คณะกรรมการฯระดับคณะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ จำนวน 4-7 รายการ</p> <p>การดำเนินงานระดับมาก หมายถึง คณะกรรมการฯระดับคณะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบ ฯ มากกว่า 7 รายการ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	1.5 ระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ด้านทั่วไป ตอนที่ 1 หน้าที่ด้านทั่วไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการทุกคนต้องปฏิบัติ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อ ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลางถึงมาก
	ตอนที่ 2 หน้าที่ด้านทั่วไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการบางคนได้ปฏิบัติ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อ ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีการปฏิบัติ
	1.6 ระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ด้านวิชาการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านวิชาการในระดับปานกลางถึงมาก
	1.7 ระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาในระดับปานกลางถึงมาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. การดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	2.1 ระดับการดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่ามีการดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในระดับปานกลางถึงมาก
	2.2 ระดับการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	นิสิตนักศึกษา	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่ามีการดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในระดับปานกลางถึงมาก

ตารางที่ 4 กรอบการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านผลิต

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. การติดต่อสื่อสารในระบบการให้คำปรึกษา	1.1 มีการให้คำปรึกษาวิชาการ	แบบบันทึกการให้คำปรึกษา	การจดบันทึก	ไม่มีการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ไม่มีการให้คำปรึกษา และไม่มีการจดบันทึก มีการติดต่อสื่อสารในระดับพอใช้ หมายถึง มีการให้คำปรึกษา แต่ ไม่มีการจดบันทึก มีการติดต่อสื่อสารในระดับดี หมายถึง มีการให้คำปรึกษา และมีการจดบันทึก
	1.2 มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษาวิชาการเมื่อสิ้นภาคการศึกษาต่อคณบดี	รายงานการสรุปผล	การจดบันทึก	ไม่มีการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ไม่มีการรายงานสรุปผลการให้คำปรึกษาต่อคณบดี มีการติดต่อสื่อสาร หมายถึง มีการรายงานสรุปผลการให้คำปรึกษาต่อคณบดี

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. นิสิตนักศึกษา มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกรายวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียนและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย อุดมศึกษา	ระดับความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกรายวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียนและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยอุดมศึกษา	นิสิตนักศึกษา	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกรายวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียนและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยในระดับปานกลางถึงมาก
3. นิสิตนักศึกษา มีความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	ระดับความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ	นิสิตนักศึกษา	การส่งแบบสอบถาม	ในแต่ละข้อร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่า มีความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

ภาคผนวก 3

ตัวอย่างเครื่องมือการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

รหัส

--	--	--

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์
เพื่อการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับ
มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

ส่วนที่ 5 แบบสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ประเด็นการประเมิน : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ตัวบ่งชี้ : ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของอธิการบดีเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ด้านกระบวนการ: การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. อธิการบดีได้กำหนดนโยบายให้ทุกคณะวิชานำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีไปดำเนินการให้มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร
2. อธิการบดีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร
3. อธิการบดีให้ความสำคัญและสนับสนุนคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยหรือไม่อย่างไร
4. อธิการบดีได้จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ สำหรับการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการให้ประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร
5. อธิการบดีได้สร้างระบบแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษาวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ประเด็นการประเมิน : ความเหมาะสมของงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ : ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในมหาวิทยาลัย

ด้านปัจจัยนำเข้า : ความเหมาะสมของงบประมาณ

คณะกรรมการฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาในระดับมหาวิทยาลัยเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นการประเมิน : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ตัวบ่งชี้ : ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ด้านกระบวนการ : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. คณะกรรมการ ได้มีการพัฒนาระบบและดำเนินการตามระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร /
2. คณะกรรมการ ได้จัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีและแบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร /
3. คณะกรรมการ ได้มีส่วนร่วมในการประสานงานและผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการหรือไม่ อย่างไร /
4. คณะกรรมการ ประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีทางเว็บไซต์ ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร
5. คณะกรรมการ มีการประสานงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
6. คณะกรรมการ จัดให้มีการประเมินระบบงานการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีเป็นประจำทุกปีการศึกษาหรือไม่ อย่างไร
7. คณะกรรมการ นำผลการประเมินการให้คำปรึกษามาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร
8. คณะกรรมการ แจ้งผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของแต่ละคณะให้คณบดีทราบเพื่อให้ปรับปรุงการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะหรือไม่ อย่างไร
9. คณะกรรมการ จัดการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีให้แก่อาจารย์ใหม่หรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

ประเด็นการประเมิน : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ตัวบ่งชี้ : ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณบดีเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ด้านกระบวนการ : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. คณบดีได้นำนโยบายเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการมาปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร
2. คณบดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะหรือไม่ อย่างไร
3. คณบดีได้สนับสนุนระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะหรือไม่ อย่างไร
4. คณบดีได้มีการสร้างระบบแรงจูงใจให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ

ประเด็นการประเมิน : ความเหมาะสมของงบประมาณ

: ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ : ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในระดับคณะ

: ความเพียงพอของอุปกรณ์เพื่อใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษา

ด้านปัจจัยนำเข้า : ความเหมาะสมของงบประมาณและความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1. คณะกรรมการฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในระดับคณะเพียงพอหรือไม่ อย่างไร
2. คณะกรรมการฯ ได้รับการจัดสรรอุปกรณ์ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษาวิชาการเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นการประเมิน : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ตัวบ่งชี้ : ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการ
ระดับคณะ

ด้านกระบวนการ : การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. คณะกรรมการได้นำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีมาดำเนินการหรือไม่อย่างไร
2. คณะกรรมการได้มีการจัดสัมมนาหรือฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนเทคนิคและทักษะในการให้คำปรึกษา รวมทั้งทักษะการใช้คอมพิวเตอร์หรือไม่ อย่างไร
3. คณะกรรมการฯได้มีการจัดหาเครื่องมือเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีหรือไม่ อย่างไร
4. คณะกรรมการฯได้มีการประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชาเพื่อจัดนิสิตนักศึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการดูแลรับผิดชอบกลุ่มละกี่คน และเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อคณบดีหรือไม่ อย่างไร
5. คณะกรรมการฯได้จัดให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการภายหลังการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่หรือไม่ อย่างไร
6. คณะกรรมการฯได้เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีของคณะหรือไม่ อย่างไร
7. คณะกรรมการฯได้มีการศึกษาปัญหาที่ทำให้นิสิตนักศึกษาจำนวนมาก มีผลการเรียนตกต่ำและหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร
8. คณะกรรมการฯได้มีการรวบรวมปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการของคณะหรือไม่อย่างไร
9. คณะกรรมการฯได้นำผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ และปัญหาอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะให้มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 5 แบบสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเด็นการประเมิน : ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ : ความครบถ้วนของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านปัจจัยนำเข้า : ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1. หน่วยงานของท่านได้จัดทำเว็บไซต์ ของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย เครื่องมือ ข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการ และการจัดการความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการหรือไม่ อย่างไร
2. อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศของนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล ได้หรือไม่อย่างไร
3. หน่วยงานของท่านมีระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการหรือไม่ อย่างไร

สำหรับผู้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เริ่มสัมภาษณ์.....สิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

ตัวอย่างแบบตรวจสอบรายการ
เพื่อประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี

ด้านบริบท

การให้ความสำคัญของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายให้ทุกคณะมีระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
 ไม่มีลายลักษณ์อักษร มีลายลักษณ์อักษร
2. มหาวิทยาลัยมีการกำหนดค่าน้ำหนักภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ไว้ในเอกสารกำหนดภาระงานสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการหรือไม่
 ไม่มีการกำหนด มีการกำหนด
3. มหาวิทยาลัยมีการระบุการให้คำปรึกษาวิชาการ ไว้ในการประกันคุณภาพภายใน ในคู่มือการประกันคุณภาพภายในหรือไม่
 ไม่มีการบรรจุ มีการบรรจุ

ด้านปัจจัยนำเข้า

การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

1. มหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับมหาวิทยาลัยหรือไม่
 ไม่มีคำสั่ง มีคำสั่ง
2. คณะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะหรือไม่
 ไม่มีคำสั่ง มีคำสั่ง
3. คณะมีคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่
 ไม่มีคำสั่ง มีคำสั่ง

ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

4. สัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา ตามที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้ง เป็นอย่างไร โปรดระบุ.....
5. มหาวิทยาลัยมีเอกสารที่เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา อะไรบ้าง
 ไม่มีเอกสาร
 เอกสารข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย
 คู่มือนิสิตนักศึกษา
 หลักสูตรของคณะที่นิสิตนักศึกษาสังกัด
 คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา
 แฟ้มระเบียบสะสมของนิสิตนักศึกษา
 แบบฟอร์มและแบบคำร้องต่าง ๆ

6. ความพร้อมของเอกสารที่เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา ตามที่ปรากฏในข้อที่ 5 อยู่ในระดับใด

- () ไม่มีความพร้อม (ไม่มีเครื่องมือ)
- () ความพร้อมระดับน้อย (มีเครื่องมือ 1-2 รายการ)
- () ความพร้อมระดับปานกลาง (มีเครื่องมือ 3-4 รายการ)
- () ความพร้อมระดับมาก (มีเครื่องมือ 5-6 รายการ)

7. มหาวิทยาลัยมีข้อมูลที่เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา รายการใดบ้าง

- () ไม่มีข้อมูล
- () ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา
- () ข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตนักศึกษา
- () ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและชุมชนที่ตั้งอยู่
- () ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
- () ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

8. ความพร้อมของข้อมูลที่เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา ตามที่ปรากฏในข้อที่ 7 อยู่ในระดับใด

- () ไม่มีความพร้อม (ไม่มีเครื่องมือ)
- () ความพร้อมระดับน้อย (มีเครื่องมือ 1-2 รายการ)
- () ความพร้อมระดับปานกลาง (มีเครื่องมือ 3-4 รายการ)
- () ความพร้อมระดับมาก (มีเครื่องมือ 5 รายการ)

ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

9. มหาวิทยาลัยมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รายการใดบ้าง

- () ไม่มีระบบ
- () เว็บไซต์เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
- () ระบบสารสนเทศของนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล
- () ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการ

10. ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามที่ปรากฏในข้อที่ 9 อยู่ในระดับใด

- () ไม่มีความพร้อม (ไม่มีระบบ)
- () ความพร้อมระดับน้อย (มีจำนวนระบบ 1 รายการ)
- () ความพร้อมระดับปานกลาง (มีจำนวนระบบ 2 รายการ)
- () ความพร้อมระดับมาก (มีจำนวนระบบ 3 รายการ)

ด้านผลผลิต

การติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการ

1. การให้คำปรึกษาวิชาการระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยากรกับนิสิตนักศึกษา ตามที่ปรากฏในแบบบันทึกให้คำปรึกษา มีลักษณะเป็นอย่างไร
 - () ไม่มีการให้คำปรึกษา
 - () มีการให้คำปรึกษา แต่ไม่มีการจดบันทึก
 - () มีการให้คำปรึกษา และมีการจดบันทึก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยากร มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษาวิชาการ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาต่อคณบดีหรือไม่
 - () ไม่มีการรายงานสรุปผล
 - () มีการรายงานสรุปผล

--	--	--	--	--	--	--

ตัวอย่างแบบสอบถามการให้คำปรึกษาวิชาการ
สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

- คำชี้แจง** แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ความรู้ ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
 - ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทั่วไป
 - ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
 - ส่วนที่ 5 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา
 - ส่วนที่ 6 การดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ
 น้อยกว่า 30 ปี 30 – 39 ปี
 40 – 49 ปี 50 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
ปริญญาตรี ปริญญาโท
ปริญญาเอก อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์การทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
 ไม่มีประสบการณ์ 1 – 3 ปี 4 – 6 ปี
 7 – 9 ปี 10 ปีขึ้นไป
5. สังกัดสาขาวิชา..... คณะ.....
มหาวิทยาลัย.....
6. จำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแล.....คน
7. ท่านเคยได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการหรือไม่
 ไม่เคย เคย 1 ครั้ง เคย 2 ครั้ง เคย 3 ครั้งขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความรู้ความสามารถของท่านมากที่สุด

ข้อ	ความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความรู้ความสามารถ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ			
2.	ความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการให้คำปรึกษา			
3.	ทักษะในการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา			
4.	ความรู้และเข้าใจธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา			
5.	ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทันยุคทันสมัย			
6.	ความรู้ความเข้าใจสภาพสังคมเศรษฐกิจ			
7.	ความรู้ความเข้าใจสภาพ วัฒนธรรม			
8.	ความรู้ความเข้าใจสภาพการเมืองการปกครอง			
9.	ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย			
10.	ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่รับผิดชอบ			
11.	ความสามารถในการสื่อสาร			
12.	ความสามารถในการดูแลช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหา			

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทั่วไป

คำชี้แจง 1. การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทั่วไปในภาคการศึกษา 1/2552 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หน้าที่ด้านทั่วไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องปฏิบัติ

ตอนที่ 2 หน้าที่เฉพาะกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติ

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน

ตอนที่ 1 หน้าที่ด้านทั่วไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องปฏิบัติ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		ไม่ปฏิบัติ	น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบ				
2.	ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา				
3.	ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา				
4.	สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบในฐานะครูกับศิษย์				
5.	พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทันเวลา				
6.	ติดต่อสื่อสารกับนิสิตนักศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ				
7.	จัดทำระเบียบวาระของนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบ				
8.	ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการระดับคณะ				

ตอนที่ 2 หน้าทีเฉพาะกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องปฏิบัติ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
		ไม่มี*	ไม่ได้ปฏิบัติ	ปฏิบัติ
1.	ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในกรณีที่มีปัญหา			
2.	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในกรณีที่มีปัญหา			
3.	ติดต่อกับนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบที่ขาดเรียนหรือมีปัญหาอื่นๆ ที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ			
4.	ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของนิสิตนักศึกษาที่รับผิดชอบ			
5.	ให้การรับรองนิสิตนักศึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการนำเอกสารไปแสดงแก่ผู้อื่น เช่น การศึกษาต่อ การขอรับทุนการศึกษา เป็นต้น			
6.	พิจารณาตัดเตือนนิสิตนักศึกษาที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม			
7.	ประสานงานกับผู้ปกครองนิสิตนักศึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหา			

* ไม่มี หมายถึง ไม่มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่ต้องปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		ไม่ปฏิบัติ	น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาในการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร				
2.	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวกับกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่ สำคัญซึ่งอาจทำให้นิสิตนักศึกษาต้องถูกลงโทษทางวินัย				
3.	ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาโดยใช้ข้อมูลภูมิหลัง ความสนใจและ ความสามารถของนิสิตนักศึกษาเพื่อการวางแผนการศึกษาและอาชีพ				
4.	ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชา เรียนให้เหมาะสมกับแผนการศึกษาของนิสิตนักศึกษาและเป็นไป ตามหลักสูตร				
5.	วิเคราะห์ผลการเรียน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนวิชา เรียนให้เหมาะสมกับสถานภาพการเรียนของนิสิตนักศึกษา				
6.	ควบคุมการลงทะเบียนวิชาเรียนของนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตาม โครงสร้างของหลักสูตรและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย				
7.	ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในการเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน				
8.	ให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนระดับอุดมศึกษา				
9.	ให้คำปรึกษาแนะนำหรือช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา เพื่อการแก้ไข ปัญหาด้านการเรียน				
10.	ติดตามผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้ คำปรึกษา แนะนำ เมื่อผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่ำลง				
11.	ให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิดแก่นิสิตนักศึกษาที่มีคะแนน เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00				
12.	ตรวจสอบการเรียนรายวิชาของนิสิตนักศึกษาให้ครบตามหลักสูตร				
13.	ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี				

ส่วนที่ 5 การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน

ข้อ	หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ			
		ไม่ปฏิบัติ	น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริการต่างๆ ในมหาวิทยาลัยและชุมชน				
2.	ให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสุขภาพกายและสุขภาพจิต หากมี ปัญหาใดที่เกินความสามารถที่จะช่วยเหลือได้ ก็ควรดำเนินการส่ง ต่อนิสิตนักศึกษาไปรับบริการจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นโดยตรง				
3.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย				
4.	ให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านคุณธรรม จริยธรรม				
5.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา				
6.	ให้ข้อมูลทางด้านอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา				

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานตามข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน

ข้อ	ข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ			
		ไม่ปฏิบัติ	น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ศึกษาข้อมูลที่สำคัญ เช่น กฎระเบียบ วิธีดำเนินการหลักสูตรและ บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย				
2.	สนใจติดตามข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษา				
3.	พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการทั้งด้าน บุคลิกภาพและด้านความรู้ ความสามารถ				
4.	ปฏิบัติตามจรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ				
5.	กำหนดเวลาและวิธีการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาให้นิสิตนักศึกษา เข้าพบเพื่อขอรับคำปรึกษา				
6.	ประชุมนักศึกษาในความดูแลภาคการศึกษาละ 2-4 ครั้ง				
7.	เขียนบันทึกการให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตนักศึกษา				
8.	รายงานการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและปัญหาของ นิสิตนักศึกษาต่อคณบดีเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา				

--	--	--	--	--	--

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ สำหรับนิสิตนักศึกษา

- คำชี้แจง** แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 5 ส่วน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ
- ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
- ส่วนที่ 3** การปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ
- ส่วนที่ 4** ระดับความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกรายวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน และระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- ส่วนที่ 5** ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุปี
3. คณะ/วิทยาเขตที่สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....
4. สาขาวิชาเอก.....
5. กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่.....
6. คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่าตรงกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาของ
นิสิตนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	มีลักษณะที่อบอุ่น			
2.	มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส			
3.	มีความเป็นกันเอง			
4.	เจรจาด้วยถ้อยคำที่เป็นมิตร			
5.	มีความโอบอ้อมอารี			
6.	มีความจริงใจ			
7.	มีความเห็นอกเห็นใจ			
8.	มีความประพฤติที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม			
9.	มองโลกในแง่ดี			
10.	มองนิสิตนักศึกษาในแง่ดี			
11.	มีเวลาให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น			
12.	ให้นิสิตนักศึกษาได้พบทุกครั้งเมื่อมีการนัดหมาย			
13.	มีความกระตือรือร้น พร้อมที่จะให้คำปรึกษา			
14.	รับฟังความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา			
15.	ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล			
16.	มีความเข้าใจปัญหาของนิสิตนักศึกษา			
17.	มีความเข้าใจความรู้สึกของนิสิตนักศึกษา			
18.	เต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาอย่างสุดความสามารถ			
19.	มีการติดตามผลของการให้คำปรึกษา			
20.	เอาใจใส่นิสิตนักศึกษาอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ			

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา

ข้อ	ข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
		ไม่ปฏิบัติ	น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	ศึกษากฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย				
2.	ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย				
3.	เข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันจัดขึ้น				
4.	เข้าร่วมประชุมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดไว้				
5.	ปฏิบัติตามแผนการศึกษาที่ได้กำหนดไว้				
6.	ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย คือ ความสำเร็จการศึกษา				
7.	ช่วยเหลือและประสานงานให้เพื่อน ได้รับคำปรึกษาทางวิชาการกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างถูกต้อง				

ส่วนที่ 4 ระดับความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกรายวิชาเรียนการลงทะเบียนเรียน และระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเข้าใจ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก
1.	หลักสูตรที่นิสิตนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน			
2.	การเลือกรายวิชาที่จะลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา			
3.	ระบบการลงทะเบียนเรียน			
4.	ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น ข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ระเบียบว่าด้วยกิจกรรมนิสิตนักศึกษา วินัยนิสิตนักศึกษา			

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

คำชี้แจง : นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจต่อประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่าตรงกับความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1.	ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา					
2.	ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย					
3.	ข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตนักศึกษา					
4.	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและชุมชนที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่					
5.	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่าง ๆ					
6.	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา					
7.	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษาวิชาการ					
8.	ความพร้อมของอุปกรณ์เพื่อใช้กับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษาวิชาการ					
9.	การดูแลช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา					
10.	การชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา					
11.	การชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทราบข้อปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา					
12.	การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา					
13.	การติดต่อกับนิสิตนักศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
14.	โอกาสที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบอาจารย์เพื่อขอรับคำปรึกษา					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
15.	การให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร					
16.	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบที่สำคัญแก่นิสิตนักศึกษา					
17.	การให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและอาชีพ					
18.	การให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการลงทะเบียน					
19.	การให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้					
20.	การให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยและชุมชน					
21.	การให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพกายและสุขภาพจิต					
22.	การให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย					
23.	การให้คำปรึกษาแก่นิสิตศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม					
24.	การให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา					

ภาคผนวก 4

ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ และหน้าเว็บไซต์ ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ระเบียบสะสม

รูปถ่าย
ขนาด นิ้ว

ภาควิชา/สาขาวิชา..... คณะ.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษานักศึกษาเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริงด้วยตัวบรรจงและหรือเขียน
เครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ลงใน () ข้อมูลทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับและจะนำมาใช้เพื่อประโยชน์สำหรับนิสิต
นักศึกษาเท่านั้น

ข้อมูลส่วนตัว

- ชื่อ - สกุล..... ชื่อเล่น..... รหัสประจำตัว.....
เกิดวันที่.....เดือน..... พ.ศ.อายุ.....ปี ศาสนา.....
- ปัจจุบันนิสิตนักศึกษาอาศัยอยู่กับ (นาย/นาง/น.ส.).....
ที่อยู่ของนิสิตนักศึกษา.....
โทรศัพท์.....E-mail address.....เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา.....
- เพื่อนสนิท
(1) ชื่อ ชั้นปีที่..... สาขาวิชา..... คณะ.....
ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
(2) ชื่อ..... ชั้นปีที่..... สาขาวิชา..... คณะ.....
ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
- อาจารย์ที่สนิท (1) ชื่อ..... (2) ชื่อ.....
- สถานศึกษาเดิม.....อำเภอ.....จังหวัด.....

6.สุขภาพ

- หมู่เลือด..... (2) โรคประจำตัว คือ
โรค.....เคยได้รับการรักษาจาก.....
โรค.....เคยได้รับการรักษาจาก.....
- เคยแพ้ยา.....
- อื่นๆ.....

ข้อมูลครอบครัว

- บิดาชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี การศึกษา.....
ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
อาชีพ.....รายได้ประมาณเดือนละ.....บาท
สถานที่ทำงาน..... โทรศัพท์.....
- มารดาชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี การศึกษา.....
ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
อาชีพ.....รายได้ประมาณเดือนละ.....บาท
สถานที่ทำงาน..... โทรศัพท์.....

3. สถานภาพครอบครัว บิดา/มารดา () บิดาถึงแก่กรรม () มารดาถึงแก่กรรม
 () อยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่
 () หย่าร้าง () อื่น ๆ (ระบุ).....

4. นิสิตนักศึกษาอยู่ในความปกครอง
 (นาย/นาง/น.ส.).....อาชีพ.....
 รายได้เดือน.....บาท ที่อยู่.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5. ผู้สนับสนุนการศึกษา
 () บิดา มารดา () ผู้ปกครอง () อื่น ๆ

6. ประเภทของทุนที่ท่านได้รับ
 () ไม่ได้รับทุน () ได้รับทุนดังนี้
 () ทุนให้เปล่าประเภทต่อเนื่อง จาก
 () ทุน กยศ. () อื่นๆ

ผลการศึกษา

คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)

ปีที่ 1 ภาคต้น..... ภาคปลาย..... ปีที่ 2 ภาคต้น..... ภาคปลาย.....
 ปีที่ 3 ภาคต้น..... ภาคปลาย..... ปีที่ 4 ภาคต้น..... ภาคปลาย.....

กิจกรรมดีเด่น

ชั้นปีที่ 1.....
 ชั้นปีที่ 2.....
 ชั้นปีที่ 3.....
 ชั้นปีที่ 4.....

อื่นๆ

ลงชื่อ.....
 (.....)
/...../.....

บันทึกการให้คำปรึกษา/แนะนำ

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อ – สกุล (นาย/นาง/นางสาว).....เพศ.....อายุ.....ปี
 สาขาวิชา.....ภาควิชา.....ชั้นปีที่.....

วิธีการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา

- () มาพบด้วยตนเอง
- () โทรศัพท์
- () ผ่านระบบสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัย
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ปัญหา

- () ปัญหาการเรียน
- () ปัญหาส่วนตัว
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ปัญหา	การให้การศึกษา/การช่วยเหลือ	ผลที่ได้รับ

เริ่มเวลา.....น. สิ้นสุดเวลา.....น. รวม.....นาที

ลงชื่อ.....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รายนามนิสิตนักศึกษาที่เข้าประชุม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ภาคการศึกษา.....

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ชั้นปี
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		

รายงานการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

คณะ

ที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

เรียน คณบดี ผ่านหัวหน้าภาควิชา/สาขาวิชา

ตามที่คณะมอบหมายให้ข้าพเจ้าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ระดับชั้นปีที่.....

ห้อง/กลุ่ม.....หมู่.....สาขาวิชา.....

จำนวน.....คน ขอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ดังนี้

1. นิสิตนักศึกษา มาพบเพื่อขอรับคำปรึกษา/แนะนำ จำนวน.....ครั้ง
2. ประชุมนิสิตนักศึกษา จำนวน.....ครั้ง มีนิสิตนักศึกษาเข้าประชุม จำนวน.....คน
3. ผลการเรียนของนิสิตนักศึกษา
() สอบผ่านทุกรายวิชา จำนวน.....คน () สอบไม่ผ่านบางรายวิชา จำนวน... คน
() พันสภาพ จำนวน.....คน () ลาพักการเรียน จำนวน.....คน
() ลาออก จำนวน.....คน () อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน
4. การส่งนิสิตนักศึกษาเข้ารับความช่วยเหลือ / แนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
() ครอบครั้ว จำนวน.....คน () เศรษฐกิจ จำนวน.....คน
() สังคม จำนวน.....คน () การเรียน จำนวน.....คน
() สุขภาพ จำนวน.....คน () อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน
5. เรื่องอื่น ๆ (ระบุ).....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ที่

มหาวิทยาลัย.....

คณะ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอเชิญพบเพื่อปรึกษาหารือ

เรียน ผู้ปกครอง นาย/นาง/นางสาว.....

ขณะนี้มีความประสงค์จะขอปรึกษาหารือกับท่านในเรื่องของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในความปกครอง
ของท่าน จึงขอให้ท่านสละเวลาไปพบอาจารย์.....ณ.....
เบอร์โทรศัพท์.....ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
เพื่อสะดวกในการติดต่อโปรดนำเอกสารฉบับนี้มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

คณบดี

สำนักงานคณบดี

โทร.....

โทรสาร.....

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง ขจรศิลป์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์

ผู้ประสานงานการจัดพิมพ์

นายบรรลือ วิศิษฎ์อนุพงษ์
นางสาวขวัญเรือน พุทธิรัตน์

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา